

23. sezóna,
107. premiéra
Divadla Exil

Brian Friel

TANEC NA KONCI LÉTA

Dancing at Lughnasa

„Kdykoliv se v myšlenkách vracím k létu roku 1936, nabízejí se mi různé vzpomínky. Ale jedna vzpomínka z časů Lughnasy se mi vkrádá do mysli nejčastěji – v té vzpomínce je atmosféra opravdovější než příběh a všechno v ní je současně skutečné i neskutečné.“

Píše se rok 1936, je léto a poblíž irské vesničky Ballybeg právě probíhají svátky Lughnasy. Do této doby a tohoto místa se ve vzpomínkách vrací Michael. Malý chlapec, který žije se svojí matkou a svými čtyřmi tetami v jednom domě, do kterého se také po několika letech vrací z Afriky jejich bratr Jack. Zdánlivě poklidný život pěti odlišných sester nabourá příchod Gerryho, vášnivého tanečníka a otce Michaela. Blíží se válka, do vesnice vtrhla průmyslová revoluce a sestry Mandyovy tuší, že se jejich rodina začíná kvůli vnějším vlivům rozpadat a nic už nebude stejné jako dřív.

**Děkujeme za podporu technickým dílnám a fundusu
Východočeského divadla Pardubice.**

Nositele autorských práv zastupuje agentura Dilia. Licence byla udělena po dohodě s The Agency (London) Ltd, 24 Pottery Lane, London W11 4LZ e-mail: info@theagency.co.uk.

Pardubice

Pardubický
kraj

Brian Friel

autor

(9. 1. 1929 – 2. 10. 2015)

Irský dramatik, spisovatel a divadelní režisér. S Irskem je spojen nejen jeho život, ale i tvorba, v níž se zabýval irskou historií, reagoval na současnou politickou, společenskou a kulturní situaci. Pocházel z katolické rodiny a sám

se chtěl stát knězem. Své rozhodnutí však později změnil a po studiích deset let působil jako učitel. Psal krátké povídky a hry pro rozhlas. Spisovatelem „na plný úvazek“ se stal v roce 1960. V roce 1980 založil společně s hercem Stephenem Reou divadelní společnost

Field Day, jejíž činnost má přispívat ke zmírnění a omezení politických i náboženských konfliktů v Irsku. Kromě vlastní tvorby se zabýval úpravou překladů cizojazyčných divadelních her do irské angličtiny.

Rozhovor s režisérem

Co bylo důvodem, že jsi po letech opět kývnul na spolupráci s Divadlem Exil?

Těch důvodů je spousta, myslím si, že práce s jakýmkoliv souborem ať už amatérským, nebo profesionálním na dobrém textu je pro mne šance mnohem více proniknout do tajů divadla a jeho tvorby. V Exilu je vždy pohoda a hlavně Simča na každou zkoušku přinese nějakou dobrotu... Tak proto.

Práce s amatéry funguje jinak než na profi scéně. V čem je podle tebe síla / hlavní deviza amatérského divadla? Kde jsou naopak jeho největší slabiny?

Slabiny: Je absolutně pochopitelné, že amatérské divadlo nemůže poskytovat takový servis jako divadlo profesionální. A také časový problém. Amatérští herci mají jako své chlebobárce jiná povolání než samotné divadlo a tak bývá častým problémem dát vůbec lidi dohromady na zkoušky. Pochopitelně i proces zkoušení je odlišný, než s profesionálními herci. Amatérský herec má zkoušecí proces mnohem delší a to je možná důvod, proč mě baví u vás režirovat, naučit vás v textu více hledat a nacházet možnosti, jak se více ponořit do své postavy. Více se propojit s daným tématem, takže jsem vlastně nenápadně přešel do hlavních devíz amatérského divadla. A největší devíza je, že Simča na každou zkoušku přinese nějakou dobrotu.

Tentokrát jsi sáhnul po mnohem náročnějším textu, než byly Kuřačky a spasitelky. Co je pro tebe na tomto textu přitažlivé?

Nejsem si jistý, jestli je text Kuřacek méně náročný. Každá hra má své. Tanec na konci léta je ovšem více propracovaná hra, co se týče psychologie postav. Jde mnohem více do hloubky jak vztahů, tak atmosféry. Moc se mi líbí fráze ze hry, kterou jsem si napsal do textu jako motto: Atmosféra opravdovější než příběh... A ty Simčiny bramboráky... Mňam.

Brian Friel zasadil děj hry do roku 1936, kdy stojí svět před dvěma zásadními milníky – průmyslovou revolucí a druhou světovou válkou. Současnost se této situaci nápadně podobá. Jak vnímáš všechno to, co se teď kolem nás děje?

To, co se děje kolem nás, je čirá hrůza. Svět se zbláznil a lidé přestali mít k sobě úctu. Vytratil se ze společnosti určitý řád a slušnost. Zkrátka lidský tvor se ne a ne poučit z chyb, které dělali naši předci. Ale hra Tanec na konci léta má v sobě přeci jen ještě špetku té radosti, řádu, úcty a lásky, která pomalu mizí někde mezi mobily a sociálními sítěmi. Bohužel... A ty Simčiny sušené švestky ve slaninovém kabátku... Mňam.

Co by sis přál, aby v divákovi po zhlédnutí Tance na konci léta rezonovalo?

To, co jsem tady popsal v předešlých odpovědích. Radost, láska, pokora, řád, ale také obyčejné lidské pochybení, zklamání a prostě atmosféra opravdovější než příběh... A taky aby divák mohl ochutnat Simčín štrůdl.

Vznik této inscenace výrazně podpořilo Východočeské divadlo Pardubice zapůjčením kostýmů a výrobou scény. My si této podpory nesmírně vážíme. Zvláště v době, kdy je na kulturu stále méně peněz. Jak ty vnímáš kulturní život v Pardubicích?

Když se občas bavím s kolegy z jiných divadel a měst, tak se shodneme, že mezi kulturní města Pardubice bezesporu patří. Je málo měst, které se mohou pyšnit takovou návštěvností jakou má VČD. Takovým skvostem jakými jsou Automatické mlýny, Filharmonii, či amatérským divadlem, jaké zde máme. Proto jsem rád, že malou špetkou své režie můžu přispět k dalšímu kousku do mozaiky kulturního života v Pardubicích. A Simča by mohla vydat Exilovou kuchařku.

Jako herec jsi velmi vytížený, zkoušení v Exilu je také poměrně intenzivní. Měl jsi šanci si v posledních týdnech vyčistit hlavu? NE... Ale alespoň jsem se najedl... Díky, Simono! :-)

Ladislav Špiner režisér

Ladislav Špiner je od roku 2007 hercem Východočeského divadla Pardubice. Předtím strávil pět let v angažmá ve Slezském divadle v Opavě a tři roky v Moravském divadle Olomouc. Na scéně pardubického divadla ztvárnil desítky rozmanitých rolí, od Peera Gynta přes Amadea a Mefistu až po Kabaretiéra v muzikálu Cabaret. Je držitelem Ceny Thálie 2010 pro činoherce do 33 let. Jako režisér spolupracuje s Divadlem Exil už podruhé. Poprvé to bylo v roce 2017 při nastudování inscenace Kuřačky a spasitelky, která se stala jedním z nejúspěšnějších exiláckých titulů vůbec. Kuřačky získaly řadu cen a objevily se i v programu mezinárodního festivalu amatérského divadla Jiráskův Hronov.

Herecké obsazení:

Kate: Kateřina Fikejzová
Prouzová

Maggie: Naďa Kubínková

Krista: Simona Andrejsová

Agnes: Vladimíra Goga

Róza: Karolína Davidová

Michael: Václav Lojška

Gerry: Ondřej Broulík

Jack: Martin Žatečka

Inscenační tým:

Režie: Ladislav Špiner, j.h.

Supervize: Petra Janečková, j.h.

Scénografie: Vladimír Chmelař, j.h.

Technická podpora: Věra Hloušková a Ondřej Bartoš

Fotografie: Michal Kňava

